

SARS e leboha dimiliyone tsa balefalekgetho ba ikobeleng tefo ya lekgetho, ha ka lehlakoreng le leng e lemosa bao ba sa ikobeleng.

Tshwane, 7 Pudungwana 2023 – Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS) di leboha balefalekgetho bohle bao e seng ba nakwana ba ileng ba ikobela boitlamo ba bona ba molao ka ho faela dikgutliso tsa bona tsa lekgetho la lekeno (PIT) mafelong a Sehla sa ho Faela. SARS e boela e leboha balefalekgetho ba lefileng ditefo tse morao tse neng di kolotuwa.

Ho tswana feela le dilemo tsa ho feta, SARS e kgotsofaditswe ke ntlafalo e ntseng e tswela pele ya maemo a boikobelo bathong ka bomong ba bona. SARS e kgolwa hore bongata ba balefalekgetho ba a tshepahala ebile ba batla ho etsa se nepahetseng ka ho ikobela boitlamo ba bona ba molao. Ho bapa le sena, SARS e fumane dikgutliso tsa paloyohle ya 7 million ho tswa ho balefalekgetho bao e seng ba nakwana, ha ho bapiswa le tse 6 million ngwahola.

Ditshebeletso tsa rona tsa onlaene tsa batho ka bomong di re thusitse tjena:

- 88% ya dikgutliso tseo re di fumaneng di entswe ka tsela ya ditshebeletso tsa eFiling le MobiApp;
- 93% ya dikgutliso e sebeditswe disekontong tse 5;
- 79% ya dipusetso e sebeditswe dihoreng tse 72 ; mme
- Ke tjhelete e fetang R29 billion e seng e lefilwe ka tsela ya dipusetso.

SARS *Auto-Assessment* le yona e ntse e hlwa mekwalaba hobane ke balefalekgetho ba 4 million ba seng ba fumana dihlahlobo tse seng di sebeditswe palo selemong sena se hodimo, sena se nyolohile ka 3 million papisong le ngwahola.

Ntshetsopele e akofileng ya saense ya data, manollo ya dipalopalo, boithuto ba metjhine mmoho le mehlodi e fapaneng ya mekga ya boraro e kgontshitse SARS ho fana ka tshebeletso e thellang le e hloakang ditshitiso. Le ha ditshebeletso tse tsa dijithale di sebeditswe ho fana ka tshebeletso e hlwahlwa ho balefalekgetho ba ikobelang, e bile e thusitse ho qolla mekgahlelo ya balefalekgetho ba sa ikobeleng.

SARS e hlokometse ho nyoloha ha maemo a boikobelo. Re ntse re kgathatsehile ka balefalekgetho ba sa ikobeleng le ba soka ba fana ka dikgutliso tse hlokehang mme re elelletswe tse latelang:

- Balefalekgetho ba ngodisitsweng empa ba sa faela dikgutliso tsa bona ho latela mabaka a sa tsejweng.
- Balefalekgetho ba sa lefang se neng se kolotuwa;
- Balefalekgetho ba sa ngodiswang jwalo ka balefalekgetho ho sa natswe hore ba na le seabo ho tsa ikonomi; le
- Balefalekgetho bao ka nako ya ho feta ho neng ho sa hlokehe hore ba faele, empa ba fumane lekeno ho tswa khirong, botseteding, rente, kapa lekeno le leng; balefalekgetho ba itseng e ka nna ya ba hore ba fumane diabo kapa ba bile le tsa kgwebo tse ileng tsa qetella di ba sutumeditse ho ba hodimo ho moedi wa lekeno, mme seo se bake hore ba tshwanelwe ke ho faela.

Balefalekgetho ba sa ikobeleng ba hopotswa hore ba tla shebana le ditlamorao tsa molao tsa ho hloleha ho ingodisa, ho faela kgutliso le/kapa ho etsa ditefo moo ho hlokehang.

Balefalekgetho bana ba koptjwa ho lokisa merero ya bona ya lekgetho ka potlako mme ba kgothaletswa ho ikopanya le yuniti ya Tshenolo ya Tsohle ka Boithaopo (VDP) pele SARS e ikopanya le bona. Ebang kopo ya balefalekgetho ba jwalo e fihla ho SARS ka mora hore SARS e ikopanye le bona, boikgethelo bona ba VDP ha bo sa sebetsa mme dikopo tsa bona di keke tsa amohelwa. SARS e ikemiseditse mme e malala-laotswe ho thusa balefalekgetho ba batlang ho ikobela tefo ya lekgetho. Moo balefalekgetho ba etsang ka boomo le ba sa natseng boitlamo ba bona ba molao, SARS e tla nka mehato e matla.

Khomishenara ya SARS Mong. Edward Kieswetter, o hlahisitse ho kgotsofatswa ha hae ke balefalekgetho ba ikobelang le ba phethahaditseng boitlamo ba bona ba molao. O tswetse pele ka hore "ba bang ba balefalekgetho ha ba ikobe le tefo ya lekgetho ka boomo ka ho etsa ditsebahatso tsa leshano ho SARS kapa ka ho se natse boitlamo ba bona ba lekgetho hohang. Bao ba etsang diketso tse tjena ba tameha ho tseba hore seo ba se etsang ha se feela tlole ya molao, empa e boela e le bonokwane mme tsena di tla tobana le karabelo e loketseng. Makgotla a dinyewe a tiisitse hore SARS e ikahamantse le molao ka ho tobana le ho se ikobe le tefo ya lekgetho," ho rialo Mong. Kieswetter.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARS ho SARSMedia@sars.gov.za